

ตัวอย่างการพัฒนา ตามแนวปฏิบัติสหประชาชาติ ว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก

United Nations Guiding Principles
on Alternative Development in action

**ตัวอย่างการพัฒนา
ตามแนวปฏิบัติสหประชาชาติ
ว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก**

United Nations Guiding Principles
on Alternative Development in action

คำนำ

“แนวปฏิบัติสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก”

(United Nations Guiding Principles on Alternative Development - UNGPs on AD) เป็นเอกสารที่ริเริ่มจากการประชุม International Workshop and Conference on Alternative Development (ICAD) ครั้งที่ 1 เมื่อพ.ศ. 2554 ซึ่งผู้เชี่ยวชาญจากนานาชาติได้ร่วมประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาการปลูกพืชเสพติดและปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง กับยาเสพติด ที่ประชุมร่วมกันร่าง “แนวปฏิบัติสากลว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก” ซึ่งในพ.ศ. 2556 ได้รับการลงมติจากสมัชชาแห่งสหประชาชาติ (United Nations General Assembly - UNGA) ให้เป็น “แนวปฏิบัติสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก” ใช้เป็นเอกสารอ้างอิงในการดำเนินโครงการพัฒนาทางเลือกของประเทศสมาชิกสหประชาชาติ

ตัวอย่างการพัฒนาตามแนวปฏิบัติสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาทางเลือกเล่มนี้ สรุปความเป็นมา ประเด็นสำคัญ และนำเสนอตัวอย่างการดำเนินงานพัฒนาทางเลือกของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ กรณีศึกษาทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ที่ดำเนินงานตามแนวปฏิบัติสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก เพื่อเป็นแนวทางสำหรับองค์กรที่สนใจดำเนินงานด้านการพัฒนาทางเลือกได้ศึกษาต่อไป

การประชุมนานาชาติ ว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก

(International Workshop and
Conference on Alternative
Development - ICAD) ครั้งที่ 1

ร่าง“แนวปฏิบัติสากลว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก”

ผู้เข้าร่วม

104 คน

ตัวแทนรัฐบาล

28 ประเทศ

1969
The King's people-centric approach
• Progressive replacement of opium by other
viable crops
• Development takes place

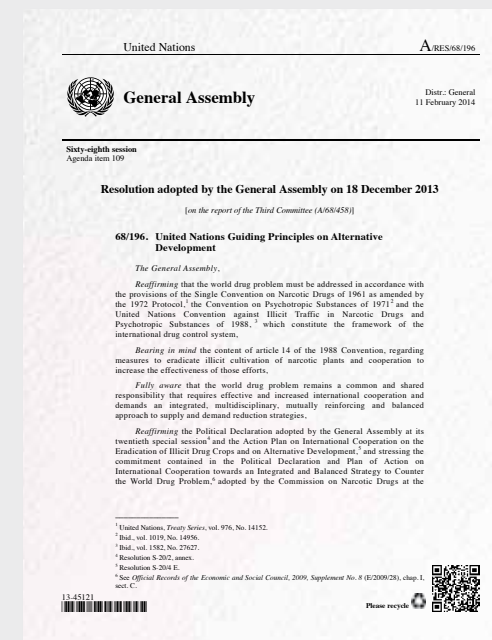

รัฐบาลไทย รัฐบาลเปรู สำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและ
อาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (United Nations Office
on Drugs and Crimes - UNODC) และมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง
ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นเจ้าภาพร่วมจัดการประชุม
ICAD ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 6 – 11 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554
จัดการศึกษาดูงานตัวอย่างการพัฒนาทางเลือกในประเทศไทย
ณ โครงการพัฒนาออยดุง (พื้นที่ทรงงาน) อันเนื่องมาจาก
พระราชดำริ จังหวัดเชียงราย และสถานีกษัตริย์หลวงอ่างทอง
จังหวัดเชียงใหม่ เปิดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างผู้เชี่ยวชาญ
ด้านการพัฒนาทางเลือก เพื่อแก้ปัญหาการปลูกพืชเสพติดและ
ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด ที่ประชุมได้ริเริ่มการร่าง
“แนวปฏิบัติสากลว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก” เพื่อเป็นเอกสาร
อ้างอิงในการวางแผน และดำเนินโครงการพัฒนาทางเลือก
ในพื้นที่ต่าง ๆ ต่อไป

การประชุม ICAD ครั้งที่ 1 มีผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนา
ทางเลือกเข้าร่วม 104 คน จากองค์กรภาคประชาสังคม
นักวิชาการ และมีตัวแทนรัฐบาลจาก 28 ประเทศเข้าร่วม
การประชุม ได้แก่ อัฟกานิสถาน บังคลาเทศ โบลิเวีย โคลอมเบีย
กัมพูชา เอกวาดอร์ อียิปต์ ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี อินเดีย
จีน อินโดนีเซีย จาเมกา ลาว เมียนมา เนเธอร์แลนด์ ไนจีเรีย
ปากีสถาน เปรู ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ แอฟริกาใต้ ชูตาน ไทย
สหรัฐอเมริกา เวียดนาม และเยเมน

ร่าง “แนวปฏิบัติสากลว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก” ได้รับความเห็นชอบจาก
ผู้แทนระดับสูงของนานาประเทศในการประชุมระดับสูงด้านการพัฒนาทางเลือก
ณ กรุงลิมา ประเทศเปรู ระหว่างวันที่ 14 – 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2555

ในปีพ.ศ. 2556 “แนวปฏิบัติสากลว่าด้วยการพัฒนา
ทางเลือก” ได้รับการลงมติจากสมัชชาใหญ่
แห่งสหประชาชาติ (United Nations General
Assembly - UNGA) ณ นครนิวยอร์ก ประเทศ
สหรัฐอเมริกา ให้เป็น “แนวปฏิบัติสหประชาชาติ
ว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก” (United Nations
Guiding Principles on Alternative Development -
UNGPs on AD)

การประชุม ICAD ครั้งที่ 2

ตัวอย่างการดำเนินงานตาม

“แนวปฏิบัติสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก”

รัฐบาลไทยร่วมกับ รัฐบาลเมียนมา รัฐบาลเยอรมนี UNODC และ มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ เป็นเจ้าภาพร่วมในการจัดประชุม ICAD ครั้งที่ 2 ระหว่างวันที่ 18 – 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ณ ประเทศไทยและเมียนมา ตามข้อมติของที่ประชุมคณะกรรมการยาเสพติดแห่งสหประชาชาติ (Commission on Narcotic Drugs – CND) เพื่อต่อยอดองค์ความรู้จากการประชุม ICAD ครั้งที่ 1 และติดตามผลการดำเนินโครงการพัฒนาทางเลือกที่ใช้หลักการ UNGPs on AD ในพื้นที่จริง

การประชุม ICAD ครั้งที่ 2 มีผู้เข้าร่วม 258 คน จาก 38 ประเทศ 17 องค์กร ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาทางเลือก นักวิชาการ ตัวแทนจากภาคประชาสังคม และภาคเอกชน รวมถึงตัวแทนจากชุมชนผู้ปลูกพืชเสพติด

ประเทศที่เข้าร่วมการประชุม ได้แก่ อัฟกานิสถาน แอลจีเรีย ออสเตรเลีย ออสเตรีย บังคลาเทศ โบลิเวีย กัมพูชา แคนาดา จีน โคลอมเบีย อียิปต์ เยอรมนี กัวเตมาลา อินเดีย อินโดนีเซีย อิหร่าน ญี่ปุ่น คาซัคสถาน เคนยา ลาว ลิเบีย มาเลเซีย เม็กซิโก โมร็อกโก เมียนมา เนเธอร์แลนด์ ไนจีเรีย ปากีสถาน เปรู ฟิลิปปินส์ โปรตุเกส กาตาร์ รัสเซีย ชูแดน ไทย สหรัฐอเมริกา อุรุกวัย และเวียดนาม

ผู้เข้าร่วม

258 คน

ตัวแทนรัฐบาล

38 ประเทศ

การประชุมแบ่งเป็น 2 ส่วน คือการศึกษาดูงานในพื้นที่และการประชุมระดับสูง ในการศึกษาดูงาน ผู้เข้าร่วมการศึกษาดูงานได้เดินทางเยี่ยมชม โครงการพัฒนาตอยตุงฯ จังหวัดเชียงราย ศูนย์พัฒนาโครงการหลวงหนองหอย จังหวัดเชียงใหม่ และโครงการพัฒนาทางเลือกเพื่อการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน ไทย – เมียนมา บ้านหย่องซ่า อำเภอเมืองสาต รัฐฉาน ประเทศเมียนมา

การประชุมระดับสูงของการประชุม ICAD ครั้งที่ 2 จัดขึ้นระหว่างวันที่ 23 – 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 ณ กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย โดยสาระสำคัญจากการศึกษาดูงานในพื้นที่ และประเด็นสำคัญที่ที่ประชุมรับรองร่วมกันคือ การพัฒนาทางเลือกไม่สามารถใช้สูตรสำเร็จจากโครงการในที่หนึ่งไปปฏิบัติในอีกพื้นที่หนึ่งได้ทันที การวางแผนและการปฏิบัติงานต้องปรับให้เข้ากับบริบทพื้นที่และความต้องการของชุมชน อีกทั้งต้องเพิ่มการมีส่วนร่วมของรัฐและชุมชน สร้างความเชื่อมั่นระหว่างรัฐและชุมชน ภายใต้การส่งเสริมสันติภาพ ยึดหลักนิติธรรม และวัฒนธรรมการเคารพกติกา

ประเด็นสำคัญ

จากแนวปฏิบัติสหประชาชาติ ว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก

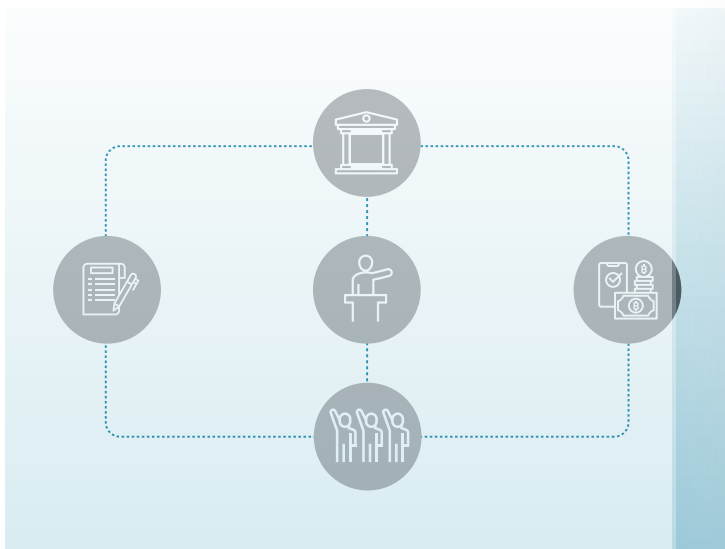
1. การพัฒนาทางเลือกควรเป็นยุทธศาสตร์หนึ่งในการพัฒนาระดับประเทศในระยะยาว รัฐบาลและองค์กรผู้บริจาคควรให้การสนับสนุนด้านนโยบาย การเมือง และเงินทุนอย่างต่อเนื่อง
2. การพัฒนาทางเลือกต้องดำเนินการอย่างเป็นองค์รวม คำนึงถึงความแตกต่างด้านโครงสร้างประชากร ภูมิสังคม วัฒนธรรมและสภาพภูมิศาสตร์
3. การพัฒนาทางเลือกควรนำเสนอทางเลือกเพื่อการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืนให้ชุมชน ก่อนจะทำลายพืชเสพติด ซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักในพื้นที่
4. การพัฒนาทางเลือกควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และใช้การพัฒนาที่ยึดคนเป็นศูนย์กลาง
5. การพัฒนาทางเลือกควรมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่คน และวัดผลสำเร็จด้วยตัวชี้วัดที่ยึดผลประโยชน์ของชุมชนเป็นหลัก

6. การพัฒนาทางเลือกควรสนับสนุนการตลาดเพิ่มการเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมความร่วมมือกับภาคเอกชน และมุ่งเพิ่มทักษะการเป็นผู้ประกอบการ
7. การพัฒนาทางเลือกควรสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในการเข้าถึงที่ดินทำกิน ทรัพยากร และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ
8. การพัฒนาทางเลือกควรคำนึงถึงการรักษาสีงแวดล้อม ส่งเสริมและผลักดันให้ชุมชนรักษาวิถีการดำเนินชีวิต
9. การพัฒนาทางเลือกควรเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมสันติภาพ ความมั่นคง และหลักนิติธรรมในพื้นที่
10. ทุกภาคส่วนควรสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนตัวอย่างการดำเนินงานพัฒนาทางเลือก และส่งเสริมความร่วมมือในรูปแบบใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

1. การพัฒนาทางเลือกควรเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์ การพัฒนาในระดับประเทศในระยะยาว รัฐบาลและ องค์กรผู้บริจาคควรให้การสนับสนุนด้านนโยบาย การเมือง และเงินทุนอย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาทางเลือกอย่างยั่งยืนต้องมีความต่อเนื่องและได้รับการสนับสนุนจากรัฐในระยะยาว ทั้งในด้านนโยบาย การเมือง และเงินทุน และที่สำคัญต้องได้รับการสนับสนุนจากชุมชนในพื้นที่ การผลักดันยุทธศาสตร์การพัฒนาอย่างยั่งยืนให้เป็นยุทธศาสตร์ชาติ จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะแสดงถึงความจริงใจจากภาครัฐที่คำนึงถึงความอยู่ดี มีสุขของประชาชน สันติภาพ ความมั่นคงของประเทศ บนพื้นฐานของหลักนิติธรรม

ในประเทศไทย หน่วยงานภาครัฐและเอกชนร่วมกันดำเนินโครงการพัฒนาทางเลือกอย่างต่อเนื่อง โดยการดำเนินโครงการพัฒนาทางเลือกได้บรรจุเข้าสู่นโยบายการจัดการปัญหาเสพติดระดับชาติ และให้คำมั่นต่อการนำนโยบายการพัฒนาทางเลือกไปปฏิบัติ ผลักดันหลักการพัฒนาทางเลือกที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางในเวทีนานาชาติอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะเวที CND

โครงการพัฒนาโดยตุงฯ ดำเนินงานโดยมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ และรัฐบาลไทยเป็นโครงการที่มีระยะเวลาการดำเนินงานที่ต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2531 จนถึงปัจจุบัน แม้ว่าโครงการฯ จะใช้งบประมาณจากธุรกิจเพื่อสังคมดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 รัฐบาลไทยยังคงเห็นความสำคัญ และสนับสนุนโครงการพัฒนาทางเลือกต่าง ๆ ของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ อย่างต่อเนื่อง เช่น ได้รับเงินทุนจากรัฐบาลไทยและการสนับสนุนเจ้าหน้าที่จากรัฐบาลเมียนมา ในการดำเนินโครงการในพื้นที่เมียนมา 6 ปี นอกจากนี้รัฐบาลไทยยังสนับสนุนโครงการพัฒนาเพื่อแก้ปัญหาแหล่งค้ายาเสพติดในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ในประเทศไทย ด้วยกรอบระยะเวลา 12 ปีอีกด้วย

2. การพัฒนาทางเลือกต้องดำเนินการอย่างเป็นองค์รวม คำนึงถึงความแตกต่างด้านโครงสร้างประชากร ภูมิสังคม วัฒนธรรมและสภาพภูมิศาสตร์

การพัฒนาทางเลือกเพื่อแก้ปัญหาการปลูกพืชเสพติด และปัญหาที่เกิดจากยาเสพติดต่าง ๆ ต้องดำเนินการอย่างเป็นองค์รวม สร้างโอกาส และพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นอย่างยั่งยืน

การพัฒนาควรวางแผนและดำเนินงานในทุกมิติ เช่น การพัฒนาสุขภาพ ส่งเสริมสุขอนามัยของคนในพื้นที่ รวมถึงการดูแลสุขภาพผู้เสพยาเสพติด การส่งเสริมกิจกรรมสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ให้แก่ชุมชน และสนับสนุนการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพเพื่อเปิดโอกาสให้คนรุ่นใหม่มีทางเลือกในการประกอบอาชีพมากขึ้น และนำความรู้ไปพัฒนาต่อยอดในพื้นที่ของตนเองได้

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ นำหลักการพัฒนาที่ลงมือทำร่วมกับชาวบ้านคอยดูกันไปปรับใช้กับงานพัฒนาในต่างประเทศ โดยคำนึงถึงบริบทที่แตกต่าง เช่น กิจกรรมพัฒนาด้านปศุสัตว์อย่างครบวงจรที่ดอยตุง คือ การส่งเสริมให้

ชาวบ้านเลี้ยงหมูดำ เนื่องจากมีความต้องการใช้หมูสีดำสำหรับทำพิธีทางศาสนาในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียง มูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ จัดตั้งกองทุนมอบพันธุ์หมูที่ดีให้ และชาวบ้านต้องส่งคืนหมู เพื่อส่งต่อหมุนเวียนในชุมชน การส่งเสริมปศุสัตว์ต้องทำอย่างครบวงจร ไม่เพียงแต่ส่งเสริมพันธุ์และเพิ่มปริมาณปศุสัตว์อย่างเดียว จะต้องให้ความรู้เรื่องการสร้างและจัดการโรงเรือน ส่งเสริมการปลูกและทำอาหารหมักจากวัตถุดิบในพื้นที่เพื่อลดต้นทุน ให้ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพสัตว์อย่างครบวงจร รวมถึงจัดหายาที่มีคุณภาพและให้ความรู้คนในชุมชนในการดูแลสุขภาพสัตว์เบื้องต้น

เมื่อมูลนิธิแม่ฟ้าหลวงฯ ได้ลงพื้นที่ทำงานกับชาวบ้านที่อู่ฟกานิสถาน ซึ่งนับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่ การส่งเสริมหมูจึงไม่ใช่ทางเลือก เช่นเดียวกับในพื้นที่เมียนมาที่ประชาชนส่วนใหญ่ไม่นิยมบริโภคเนื้อหมู จึงปรับรูปแบบเป็นกองทุน

แกะที่อู่ฟกานิสถาน และกองทุนแพะที่เมียนมา โดยมีรายละเอียดการหมุนเวียนปริมาณสัตว์ในกองทุนที่ต่างกันไปตามบริบทของพื้นที่ การบริหารจัดการปริมาณอาหาร และสุขภาพสัตว์ก็ปรับเปลี่ยนไปตามพื้นที่เช่นกัน โดยวางแผนจากข้อมูลและบริบทจริง คำนึงถึงความต้องการของคนในพื้นที่ และการมีส่วนร่วมของทุกกลุ่ม

3. การพัฒนาทางเลือกควรมีเสนอทางเลือก เพื่อการดำเนินชีวิตที่ยั่งยืนให้ชุมชน ก่อนจะทำลาย พืชเสพติด ซึ่งเป็นแหล่งรายได้หลักในพื้นที่

รัฐควรออกแบบนโยบายซึ่งมีลำดับขั้นที่เหมาะสมในการสนับสนุน
การพัฒนาทางเลือกในพื้นที่ โดยใช้นโยบายการพัฒนาเป็นแกนหลัก
ก่อนที่จะใช้เครื่องมือทางกฎหมายเข้าปราบปราม หรือการบังคับทำลาย
พืชเสพติดที่ส่วนใหญ่่มักจะเป็นรายได้หลักของคนในพื้นที่

โครงการพัฒนาดอยตุงฯ มุ่งสร้างความเข้าใจกับชาวบ้านให้เกิดความสมัครใจ
ในการเปลี่ยนจากการปลูกฝิ่น มาทำอาชีพทางเลือกอื่น ๆ โดยไม่ใช้
การปราบปรามรุนแรง และไม่บังคับทำลายไร่ฝิ่นซึ่งเป็นรายได้ของชุมชน
ในเวลานั้น แต่เน้นการทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต

พัฒนาทรัพยากร น้ำ ดิน ป่า พัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร
เพื่อเพิ่มรายได้ ควบคู่ไปกับการพัฒนาสาธารณสุขและการศึกษาขั้นพื้นฐาน
และส่งเสริมทางเลือกอาชีพที่ถูกกฎหมาย สร้างอาชีพที่หลากหลาย เหมาะสม
กับพื้นที่และเพิ่มศักยภาพให้คนในชุมชน

โครงการพัฒนาดอยตุงฯ วางแผนการพัฒนาในสามระยะ ได้แก่ ระยะสั้น
ดูแลสุขภาพของคนในชุมชนรวมถึงการบำบัดรักษาผู้ใช้ยาเสพติด แรงจูงใจ
แรงงานรายวันให้ชาวบ้านมีเงินใช้จ่ายทดแทนรายได้จากอาชีพที่เกี่ยวกับ
พืชเสพติด ระยะกลาง วางแผนส่งเสริมอาชีพทางเลือกที่ให้ผลตอบแทน
มากกว่ารายได้รายวัน เพื่อให้การเปลี่ยนผ่านสู่อาชีพสุจริตเกิดขึ้นอย่างถาวร
และในระยะยาว โครงการส่งเสริมการสร้างโอกาส เช่น ด้านการศึกษา
การดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อมร่วมกัน

4. การพัฒนาทางเลือกควรส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และใช้การพัฒนาที่ยึดคนเป็นศูนย์กลาง

การวางแผนงานพัฒนาทางเลือกที่ดี ไม่ควรกำหนดกิจกรรมไว้ก่อนล่วงหน้า แต่วางแผนและเลือกกิจกรรมการเก็บข้อมูล และนำข้อมูลไปหารือกับชาวบ้าน รวมถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่ายก่อนที่จะดำเนินกิจกรรมพัฒนาต่าง ๆ

โครงการพัฒนาโดยผู้ฯ ลงพื้นที่เก็บข้อมูลพื้นฐาน และความต้องการของชาวบ้านก่อนเริ่มวางแผนและทำโครงการ และเมื่อเก็บข้อมูลครบถ้วนจะคืนข้อมูลให้แก่ชุมชนเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและฉายภาพกว้างของปัญหาให้ชุมชนได้เข้าใจปัญหาร่วม เพื่อการวางแผนกิจกรรมพัฒนาร่วมกันได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริงของชุมชน

เมื่อรวบรวมข้อมูลว่าปัญหาที่ต้องการแก้ไขคืออะไร ต้องนำข้อมูลไปพูดคุยกับชาวบ้านอีกครั้งว่าเป็นปัญหาที่แท้จริงหรือไม่ ต้องการเพิ่มเติมเรื่องใดหรือไม่ และให้ชาวบ้านเรียงลำดับความสำคัญ เมื่อมั่นใจแล้วก็จะดำเนินการวางแผนและทำงานร่วมกัน เช่น ชุมชนชนบทส่วนใหญ่มักประสบปัญหาเรื่องระบบการจัดการน้ำ เมื่อข้อมูลปัญหาและความต้องการครบถ้วนจึงเริ่มดำเนินการโดยนำผู้เชี่ยวชาญลงพื้นที่ร่วมกับชาวบ้าน ตรวจสอบปัญหาอีกครั้ง ออกแบบแนวทางแก้ไขตามความเหมาะสม เช่น สร้างฝายใหม่หรือซ่อมแซมระบบน้ำเดิมควบคู่กับการดูแลรักษาแหล่งต้นน้ำ ชักชวนชาวบ้านมาลงแรงร่วมกัน สร้างความเป็นเจ้าของ และเตรียมความพร้อมสำหรับการดูแลรักษาระบบน้ำเอง รวมถึงการรักษาแหล่งต้นน้ำต่อไปด้วย

5. การพัฒนาทางเลือกควรมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่คน และวัดผลสำเร็จด้วยตัวชี้วัดที่ยึดผลประโยชน์ของชุมชนเป็นหลัก

การวัดผลเกี่ยวกับการแก้ปัญหาเสพติดมักจะวัดผลจากปริมาณยาเสพติดที่จับกุมได้ หรือการบุกปราบปรามแหล่งค้ายาเสพติดต่าง ๆ ซึ่งเป็นการวัดผลเพียงด้านเดียว และไม่ควรใช้เป็นแกนหลักในการวัดผลการทำงานพัฒนาทางเลือก

โครงการพัฒนาทางเลือก ต้องมุ่งสร้างผลประโยชน์ให้ชุมชนอย่างยั่งยืน จึงต้องวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผลประโยชน์นั้น มากกว่าแค่วัดความสำเร็จจากพื้นที่ที่ทำลายพืชเสพติด หรือจับกุมผู้กระทำความผิด เช่น เมื่อชุมชนต้องการพัฒนาระบบน้ำเพิ่ม โครงการและชุมชนต้องร่วมกันคำนวณจำนวนผู้รับผลประโยชน์จากแหล่งน้ำนั้น ต้นทุนการสร้างและดูแลรักษา รวมถึง

ความสามารถในการจัดการระบบที่เกี่ยวข้องของชุมชน ก่อนที่จะลงมือสร้างเพื่อรับประกันว่าการลงทุนจะมีประสิทธิภาพ ชาวบ้านได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาแหล่งน้ำ สามารถขยายพื้นที่การเกษตรเพิ่มได้ นำไปสู่ทางเลือกการเพิ่มรายได้ที่สุจริตต่อไป

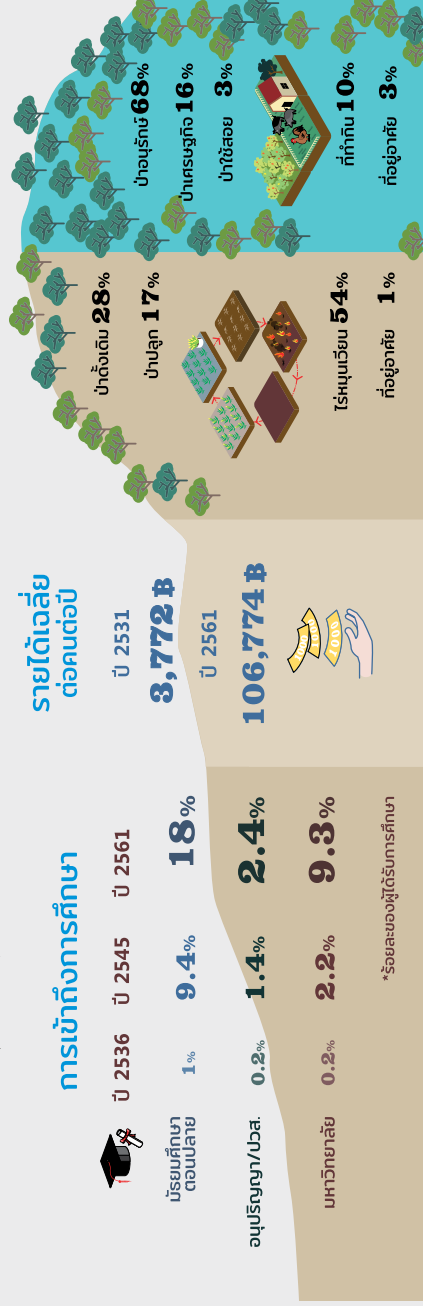
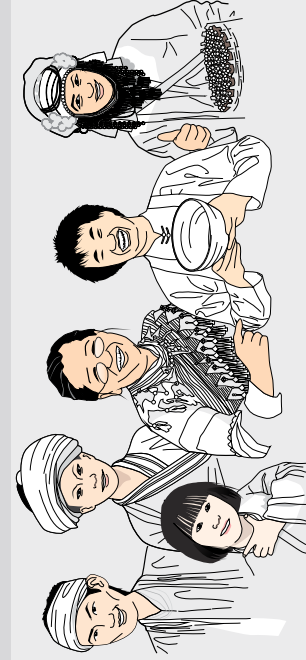

โครงการพัฒนาโดยดุษฎี เน้นการวัดผลการทำงานที่ผลลัพธ์ (outcome) มากกว่าผลผลิต (output) เช่น ชาวบ้านต้องการพัฒนาทางการศึกษาของคนในพื้นที่ ขอสร้างโรงเรียนเพิ่มเติม แต่การสร้างโรงเรียนตอบโจทย์เพียงแค่ส่วนเดียวเท่านั้น งานพัฒนาต้องรวมถึงการพัฒนาบุคลากรครูให้มีคุณภาพ สามารถจัดการเรียนการสอนตามพัฒนาการเด็กและเยาวชนได้ การปรับหลักสูตรการเรียนการสอนให้เข้ากับภูมิสังคม เช่น การสอนภาษาไทยให้กับนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ ที่ไม่สามารถสื่อสารภาษาไทยได้ เพื่อเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและอาชีพในประเทศไทย เป็นต้น ดังนั้น ในมิติการศึกษา โครงการพัฒนาโดยดุษฎี จึงไม่ได้วัดความสำเร็จจากผลผลิตว่าร่วมกันสร้างโรงเรียนใหม่กี่แห่ง แต่วัดผลที่คุณภาพการศึกษา ผลการเรียนรู้ และพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนในพื้นที่

การดำเนินโครงการพัฒนาทางเลือก ยังต้องประเมินผลกระทบและ
ผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่าง
รอบด้านด้วย ตัวชี้วัดสากลต่าง ๆ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน
(Sustainable Development Goals – SDGs) ไม่ว่าจะเป็น การลดอัตรา
ความยากจน การเข้าถึงน้ำสะอาด และดัชนีการพัฒนามนุษย์ เช่น
อัตราการรอดของทารกแรกเกิด อัตราการตายจากโรคติดต่อร้ายแรงพื้นถิ่น
เช่น มาลาเรีย ถือเป็นจุดตั้งต้นในการวางแผนงานพัฒนาทางเลือกในพื้นที่
เพื่อประโยชน์ของชุมชนได้อีกด้วย

ตลอดการทำงานกว่า 30 ปีที่ผ่านมา “ชาวบ้านทำอะไร สังคมทำอะไร และสิ่งแวดล้อมทำอะไร”

6. การพัฒนาทางเลือกควรสนับสนุนการตลาด การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า เพิ่มการเข้าถึงตลาด ทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมความร่วมมือกับ ภาคเอกชน และมุ่งเพิ่มทักษะการเป็นผู้ประกอบการ

การดำเนินกิจกรรมด้านการพัฒนาทางเลือกที่มุ่งสร้างอาชีพและรายได้ เพื่อทดแทนการปลูกพืชเสพติด และธุรกิจผิดกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ต้องใช้ แนวคิดในการดำเนินธุรกิจ ผลักดันการดำเนินงาน กิจกรรมสร้างรายได้ ต้องคำนึงถึงความต้องการของตลาด ควบคู่กับศักยภาพการผลิตในพื้นที่ นอกจากนี้โครงการพัฒนาควรศึกษาตลาดทั้งในและต่างประเทศ ซึ่ง ความร่วมมือกับภาคเอกชนในการค้นหาและขยายตลาดจะช่วยเร่ง กระบวนการให้สำเร็จได้ ควรมุ่งเน้นการเพิ่มทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ให้ชุมชน เช่น การคิดต้นทุน กำไร การบริหารจัดการคลังสินค้า และความรู้ การตลาดเบื้องต้น เพื่อผลักดันให้เกิดธุรกิจชุมชน และขับเคลื่อน งานพัฒนาอย่างยั่งยืน

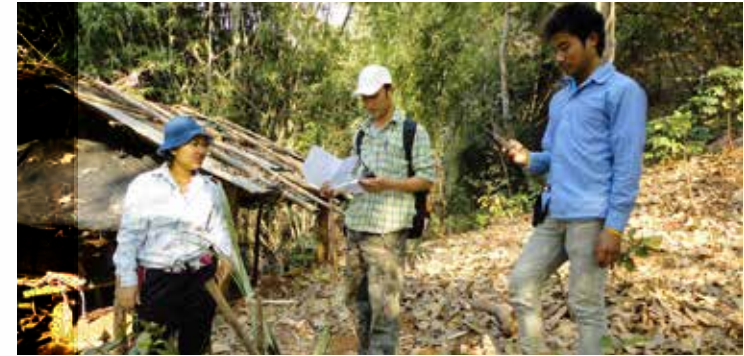
ยกตัวอย่าง โครงการร้อยใจรักฯ จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย มูลนิธิ แม่ฟ้าหลวงฯ ร่วมมือกับบริษัท เอกชนขนาดใหญ่ที่ส่งออกสินค้า การเกษตร พัฒนาคุณภาพมะม่วง ซึ่งปลูกมากในพื้นที่ที่ได้มาตรฐาน การส่งออก และแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ ต่าง ๆ เช่น น้ำผลไม้ มะม่วงหั่นเต๋า แช่แข็ง ไอศกรีมมะม่วงแช่แข็ง เพื่อส่งขายในประเทศ และส่งออก ต่อไป

7. การพัฒนาทางเลือกควรสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนในการเข้าถึงที่ดินทำกิน ทรัพยากร และปัจจัยการผลิตต่าง ๆ

การเข้าถึงปัจจัยการผลิตเป็นพื้นฐานสำคัญของคุณภาพชีวิตมนุษย์ โดยเฉพาะการเข้าถึงที่ดินทำกิน ซึ่งมักเกิดความขัดแย้งระหว่างรัฐและชุมชน พื้นที่โครงการพัฒนาตอยตุงฯ ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติซึ่งที่ดินเป็นของรัฐ แต่มีประชาชนอยู่อาศัยมานานก่อนที่จะประกาศกฎหมาย เกิดการบุกรุกเข้าใช้พื้นที่จากการทำไร่หมุนเวียน ด้วยเหตุนี้จึงต้องจัดสรรพื้นที่อย่างเหมาะสม แบ่งพื้นที่เป็นป่าอนุรักษ์ ป่าใช้สอย ป่าเศรษฐกิจ ที่ทำกิน และที่อยู่อาศัย โดยมีกระบวนการสร้างความเข้าใจทุกระดับ และเงื่อนไขดังกล่าวก็ได้รับการยอมรับในระดับชุมชน ระดับรัฐบาลท้องถิ่น และรัฐบาลกลาง ทำให้ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โครงการพัฒนาตอยตุงฯ เป็นตัวกลางระหว่างรัฐและชาวบ้าน บริหารจัดการที่ดินจำกัดตามพื้นที่ทำกินดั้งเดิม ตรวจสอบพื้นที่โดยเจ้าของแปลงข้างเคียง ผู้นำหมู่บ้าน และผู้แทนจากกรมป่าไม้ด้วยการใช้เทคโนโลยี GPS รวมทั้งมีกฎระเบียบในการส่งต่อการใช้ประโยชน์ที่ดินให้ลูกหลานได้ แต่ห้ามซื้อขายเปลี่ยนมือ และไม่มีการออกโฉนดทางการ แต่ออกเอกสารรับรองจากโครงการพัฒนาตอยตุงฯ เพื่อยืนยันสิทธิในการใช้ประโยชน์ และบริหารจัดการทรัพยากรที่มีจำกัด

8. การพัฒนาทางเลือกควรคำนึงถึงการรักษาสังแวดล้อม และส่งเสริมให้ชุมชนรักษาวิถีการดำเนินชีวิต

การพัฒนาทางเลือกควรสนับสนุนให้ชุมชนสามารถหาประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติได้ トラバโตที่อนุรักษ์และดูแลอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง การส่งเสริมพันธุ์พืชหรือสัตว์เพื่อเพิ่มรายได้ ต้องคำนึงถึงพันธุ์ดั้งเดิม สภาพภูมิอากาศ และปริมาณการใช้น้ำเพื่อให้กิจกรรมที่ส่งเสริมไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม และคำนึงถึงวิถีชีวิตชุมชน

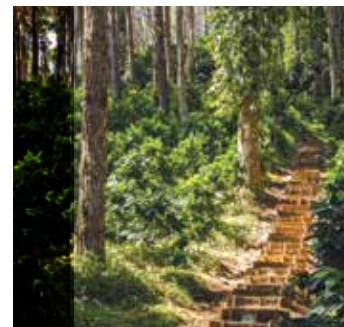

พ.ศ. 2531

พ.ศ. 2562

ตัวอย่างโครงการพัฒนาในประเทศไทย ในพื้นที่โครงการพัฒนาดอยตุงฯ มีมาตรการสร้างความเข้าใจให้ชุมชนเห็นความสำคัญของการดูแลธรรมชาติ และดำเนินการเพื่อให้ชุมชนกับป่าอยู่ร่วมกัน ชุมชนใช้ประโยชน์จากป่า ควบคู่กับการดูแลป่า มีมาตรการการป้องกันไฟป่าของชุมชน ส่งเสริมการจัดการกฎระเบียบการจัดสรรพื้นที่ป่า ไม่ทำลายป่าเพิ่มเพื่อขยายพื้นที่ทางการเกษตร แต่เพิ่มผลผลิตในที่ดินทำกินเดิม การออกกฎร่วมกัน เช่น ระเบียบการตัดไม้ใช้สอย และการปลูกทดแทน ระเบียบการเก็บของป่า เช่น เห็ด หน่อไม้ น้ำผึ้ง โดยไม่ใช้ประโยชน์เกินพอดีกับความสมดุลของธรรมชาติ เมื่อป่าสร้างรายได้ และคุณภาพชีวิตที่ดี แหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์ ชุมชนก็เกิดความรู้สึกหวงแหน และร่วมกันดูแลป่าอย่างยั่งยืน

ในช่วงแรกของการดำเนินงาน โครงการพัฒนาออยตุงฯ เลือกใช้วิธีปลูกป่าสนตามหลักการปลูกป่าแบบเดิมที่เชื่อว่าต้นสนเติบโตเร็ว และป่าสนเป็นป่าที่เขียวตลอดปี เมื่อเวลาผ่านไป พบว่าป่าสนไม่เหมาะสมกับระบบนิเวศของพื้นที่ และการปลูกพืชชนิดเดียวยังทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพตามธรรมชาติลดลง ใบและลูกสนยังเป็นเชื้อเพลิงชั้นดีของไฟป่าอีกด้วย

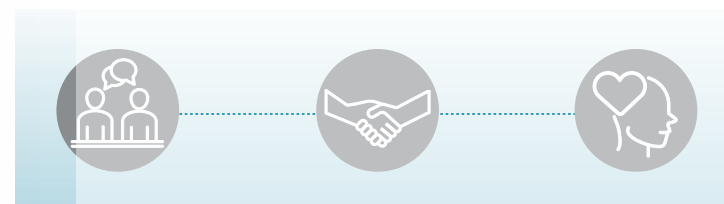

ในปัจจุบัน โครงการพัฒนาออยตุงฯ จึงดำเนินการปรับปรุงสภาพป่าด้วยการศึกษาวิจัยระบบนิเวศ ศึกษาพันธุ์ไม้ดั้งเดิม กำหนดพันธุ์พืชเพื่อปลูกเสริมเพิ่มความหลากหลายทางชีวภาพในระยะยาว ศึกษาความหลากหลายของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม และพันธุ์นกต่าง ๆ ในพื้นที่ โดยดำเนินการอย่างใกล้ชิดกับชุมชน ภาครัฐ ภาคเอกชน และนักวิชาการ อีกทั้งสร้างความเข้าใจและส่งเสริมให้เยาวชนมีส่วนร่วมในการดูแลป่า ยึดหลักคนกับป่าอยู่ร่วมกันได้อย่างยั่งยืน คนดูแลและใช้ประโยชน์จากป่า เตรียมความพร้อมในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ แหล่งดูนก และวัดความสามารถในการดูดซับคาร์บอนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดคาร์บอนเครดิตภาคป่าไม้สร้างรายได้เพิ่มเติมในอนาคต

9. การพัฒนาทางเลือกควรเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมสันติภาพ ความมั่นคง และหลักนิติธรรมในพื้นที่

การป้องกันและปราบปรามปัญหาเสพติดไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยการบังคับใช้กฎหมายเพียงมิติเดียว ต้องอาศัยการพัฒนาชุมชนควบคู่ไปด้วยเพื่อสร้างโอกาสและทางเลือกให้กลุ่มเป้าหมายไม่ข้องแวะกับยาเสพติด

การดำเนินโครงการพัฒนาทางเลือกควรเป็นส่วนหนึ่งของการส่งเสริมสันติภาพ ความมั่นคง และยึดมั่นในการใช้กฎหมายภายใต้หลักนิติธรรม ซึ่งเป็นปัจจัยที่จะผลักดันให้เกิดความยั่งยืน หลักนิติธรรมไม่ใช่เพียงการใช้กฎหมายเท่านั้น แต่รวมถึงการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเคารพกติกาของชุมชน โดยการสร้างการมีส่วนร่วมจากล่างขึ้นบน ให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการตั้งกฎเกณฑ์ และข้อกำหนดต่าง ๆ เพื่อให้ชุมชนมีความเป็นเจ้าของในกฎระเบียบ และปฏิบัติตามกฎหมายชุมชน และกฎหมายต่อไป

โครงการร้อยใจรักษ์ จังหวัดเชียงใหม่ ประเทศไทย เป็นพื้นที่ที่ประสบปัญหาการค้ายาเสพติดสังเคราะห์ต่าง ๆ จึงต้องเร่งสร้างโอกาสการเข้าถึงอาชีพใหม่ให้แก่ชาวบ้านระหว่างที่เครือข่ายค้ายาเสพติดใหญ่เข้าสู่การดำเนินคดีทางกฎหมาย พร้อมทั้งให้เวลาชาวบ้านปรับทัศนคติและวิถีชีวิตเข้าสู่อาชีพถูกกฎหมายอื่น ๆ จากนั้นจึงร่วมกับภาครัฐนำมาตรกรทางกฎหมายมาดำเนินการกับกลุ่มผู้ค้ายาเสพติดรายย่อยอย่างเด็ดขาด

โครงการร้อยใจรักษ์ เน้นสร้างทัศนคติที่ดีต่อการบังคับใช้กฎหมาย เช่น ชาวบ้านในพื้นที่แยกกันต่อท่อส่งน้ำเข้าบ้านของตนเองโดยไม่สนใจต้นทุนน้ำส่วนรวม และไม่ระมัดระวังดูแลท่อน้ำของผู้อื่น ทำให้ชุมชนส่วนรวมประสบปัญหาน้ำไม่พอใช้ ท่อชำรุดแตกเสียหาย และทะเลาะเบาะแว้งเรื่องระบบส่งน้ำเป็นประจำ

โครงการร้อยใจรักษ์ร่วมพูดคุยและชักชวนให้ชาวบ้านเห็นว่า น้ำเป็นทรัพยากรร่วมของชุมชน จึงควรร่วมมือกันพัฒนา จัดระบบบริหารจัดการ และสร้างกฎระเบียบร่วม เพื่อให้ทุกคนได้ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำอย่างเท่าเทียมกัน

เมื่อความร่วมมือและการรักษากฎระเบียบมาจากการมีส่วนร่วมของชุมชน กฎต่าง ๆ ก็ได้รับการปฏิบัติตามเป็นอย่างดี ทุกคนได้ประโยชน์เท่าเทียม ทำให้ชาวบ้านเห็นผลของการรักษา กฎ เกิดวัฒนธรรมการเคารพกติกา ในชุมชน ซึ่งเป็นพื้นฐานที่ดีสำหรับการกำหนดและปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ละเอียดอ่อนมากขึ้น เช่น การป้องกันการค้ายาเสพติดในระดับหมู่บ้าน และการปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมือง

10. ฤดูกาลส่วนควรสนับสนุนให้เกิดการแลกเปลี่ยนตัวอย่างการดำเนินงานพัฒนาทางเลือก และส่งเสริมความร่วมมือในรูปแบบใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง

การพัฒนาจะดำเนินไปได้อย่างต่อเนื่องเมื่อได้แลกเปลี่ยนตัวอย่างความสำเร็จ และข้อผิดพลาดในเวทีระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ เช่น การจัดการประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาทางเลือก การเข้าร่วมการประชุมในระดับสหประชาชาติต่าง ๆ การศึกษาดูงาน และการถอดบทเรียนตัวอย่างโครงการการพัฒนาทางเลือกต่างๆ

การแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกัน นำไปสู่การพัฒนาการดำเนินโครงการพัฒนาทางเลือก เช่น การนำเอกสารและวิธีปฏิบัติที่เป็นมาตรฐาน UNGPs ไปปรับใช้ในพื้นที่ต่าง ๆ การแลกเปลี่ยนความรู้ระหว่างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อการพัฒนาทางเลือก

**“พัฒนาจากปัญหา
และความต้องการที่แท้จริงของชุมชน”**

ไม่กำหนดกิจกรรมพัฒนาไว้ล่วงหน้า แต่เรียนรู้ร่วมกับชุมชนโดยตรง
นำปัญหาและความต้องการจากชุมชนเป็นตัวตั้ง
เพื่อออกแบบกิจกรรมพัฒนาที่แก้ปัญหาได้ตรงจุด
และเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

ข้อมูลสมาชิกชาใหญ่ แห่งประเทศไทย

A/RES/68/196

รับรองแนวปฏิบัติสหประชาชาติ ว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก

<https://digitallibrary.un.org/record/765771?ln=en>

General Assembly

Distr.: General
11 February 2014

Sixty-eighth session
Agenda item 109

Resolution adopted by the General Assembly on 18 December 2013

[on the report of the Third Committee (A/68/458)]

68/196. United Nations Guiding Principles on Alternative Development

The General Assembly,

Reaffirming that the world drug problem must be addressed in accordance with the provisions of the Single Convention on Narcotic Drugs of 1961 as amended by the 1972 Protocol,¹ the Convention on Psychotropic Substances of 1971² and the United Nations Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances of 1988,³ which constitute the framework of the international drug control system,

Bearing in mind the content of article 14 of the 1988 Convention, regarding measures to eradicate illicit cultivation of narcotic plants and cooperation to increase the effectiveness of those efforts,

Fully aware that the world drug problem remains a common and shared responsibility that requires effective and increased international cooperation and demands an integrated, multidisciplinary, mutually reinforcing and balanced approach to supply and demand reduction strategies,

Reaffirming the Political Declaration adopted by the General Assembly at its twentieth special session⁴ and the Action Plan on International Cooperation on the Eradication of Illicit Drug Crops and on Alternative Development,⁵ and stressing the commitment contained in the Political Declaration and Plan of Action on International Cooperation towards an Integrated and Balanced Strategy to Counter the World Drug Problem,⁶ adopted by the Commission on Narcotic Drugs at the

¹ United Nations, *Treaty Series*, vol. 976, No. 14152.

² *Ibid.*, vol. 1019, No. 14956.

³ *Ibid.*, vol. 1582, No. 27627.

⁴ Resolution S-20/2, annex.

⁵ Resolution S-20/4 E.

⁶ See *Official Records of the Economic and Social Council, 2009, Supplement No. 8 (E/2009/28), chap. I, sect. C.*

13-45121

Please recycle

high-level segment of its fifty-second session and by the Assembly in its resolution 64/182 of 18 December 2009,

Recalling Commission on Narcotic Drugs resolutions 52/6 of 20 March 2009,⁶ 53/6 of 12 March 2010,⁷ 54/4 of 25 March 2011⁸ and 55/4 of 16 March 2012,⁹ which resulted in the International Seminar Workshop on Sustainable Alternative Development, held in the provinces of Chiang Mai and Chiang Rai, Thailand, from 6 to 11 November 2011, and the high-level International Conference on Alternative Development, held in Lima from 14 to 16 November 2012, hosted by the Governments of Thailand and Peru, respectively, in close collaboration with the United Nations Office on Drugs and Crime, at which Member States considered and adopted the International Guiding Principles on Alternative Development,¹⁰

Recalling also its resolution 67/193 of 20 December 2012, in which it noted the need for Member States to undertake to increase long-term investment in sustainable crop control strategies targeting the illicit cultivation of crops, in coordination with other development measures, in order to contribute to the sustainability of social and economic development and poverty eradication, and recognized the significant role played by developing countries with extensive expertise in alternative development, including preventive alternative development, in promoting best practices and lessons learned from such programmes and invited them to continue sharing those best practices with States affected by illicit crop cultivation,

Acknowledging that alternative development¹¹ is an important, lawful, viable and sustainable alternative to illicit cultivation of drug crops and an effective measure to counter the world drug problem and other drug-related crime challenges, as well as a choice in favour of societies free of drug abuse, that it is one of the key components of policies and programmes for reducing illicit drug production and that it is an integral part of efforts made by Governments to achieve sustainable development within their societies,

Reaffirming that development-oriented drug policies and programmes should be undertaken in accordance with the purposes and principles of the Charter of the United Nations, international law and, in particular, respect for the sovereignty and territorial integrity of States, human rights and fundamental freedoms and the principles of the Universal Declaration of Human Rights,¹² and the principle of common and shared responsibility, as well as the Millennium Development Goals, and also taking into account the specific situation of countries and regions and, where appropriate, security concerns,

1. *Welcomes* the outcome of the high-level International Conference on Alternative Development, held in Lima from 14 to 16 November 2012, including the adoption of the Lima Declaration on Alternative Development and the International Guiding Principles on Alternative Development;¹⁰

⁷ *Ibid.*, 2010, *Supplement No. 8 (E/2010/28)*, chap. I, sect. C.

⁸ *Ibid.*, 2011, *Supplement No. 8 (E/2011/28)*, chap. I, sect. C.

⁹ *Ibid.*, 2012, *Supplement No. 8 (E/2012/28)*, chap. I, sect. C.

¹⁰ See E/CN.7/2013/8.

¹¹ In accordance with Economic and Social Council resolutions 2006/33, 2007/12 and 2008/26, the concept of alternative development includes preventive alternative development in a manner focusing on the sustainability and integrity of uplifting people's livelihood.

¹² Resolution 217 A (III).

2. *Takes note with appreciation* of the report of the Executive Director of the United Nations Office on Drugs and Crime on the outcome of that Conference;¹⁰

3. *Adopts* the aforementioned Lima Declaration on Alternative Development and the International Guiding Principles on Alternative Development as the United Nations Guiding Principles on Alternative Development, annexed to the present resolution;

4. *Encourages* Member States, international organizations, international financial institutions, entities and other relevant stakeholders to take into account the United Nations Guiding Principles on Alternative Development when designing and implementing alternative development programmes;

5. *Expresses its appreciation and gratitude* to the Governments of Thailand and Peru for the convening of the International Seminar Workshop on Sustainable Alternative Development and the high-level International Conference on Alternative Development, respectively.

70th plenary meeting
18 December 2013

Annex

United Nations Guiding Principles on Alternative Development

Lima Declaration on Alternative Development

We, the representatives convened in Lima for the high-level International Conference on Alternative Development on 16 November 2012,

Underscoring that the Single Convention on Narcotic Drugs of 1961 as amended by the 1972 Protocol,¹³ the Convention on Psychotropic Substances of 1971¹⁴ and the United Nations Convention against Illicit Traffic in Narcotic Drugs and Psychotropic Substances of 1988,¹⁵ in particular its article 14, paragraphs 2 and 3, constitute the framework of the international drug control system, and *urging* their full and effective implementation,

Reaffirming the Political Declaration adopted by the General Assembly at its twentieth special session in 1998¹⁶ and the Political Declaration and Plan of Action on International Cooperation towards an Integrated and Balanced Strategy to Counter the World Drug Problem, adopted by the General Assembly in 2009,¹⁷

Noting that, as was stated at the International Seminar Workshop on Sustainable Alternative Development, held in Chiang Mai and Chiang Rai, Thailand, from 6 to 11 November 2011, the Political Declaration and Plan of Action mentioned above, together with the Action Plan on International Cooperation on the Eradication of Illicit Drug Crops and on Alternative Development,¹⁸ represent a

¹³ United Nations, *Treaty Series*, vol. 976, No. 14152.

¹⁴ *Ibid.*, vol. 1019, No. 14956.

¹⁵ *Ibid.*, vol. 1582, No. 27627.

¹⁶ Resolution S-20/2, annex.

¹⁷ See *Official Records of the Economic and Social Council, 2009, Supplement No. 8 (E/2009/28)*, chap. I, sect. C.

¹⁸ Resolution S-20/4 E.

significant advance, as they promote alternative development within the framework of broad national rural development, emphasize the need to address poverty, inter alia, as a driver of illicit crop cultivation and suggest the coupling of both human development and crop reduction indicators to measure the success of alternative development efforts,

Reaffirming that development-oriented drug policies and programmes should be undertaken in accordance with the purposes and principles of the Charter of the United Nations, international law and, in particular, respect for the sovereignty and territorial integrity of States, protection of human rights and fundamental freedoms in accordance with the Universal Declaration of Human Rights,¹⁹ and the principle of common and shared responsibility, as well as the Millennium Development Goals, also taking into account the rule of law, the specific situations of countries and regions and, where appropriate, security concerns,

Recalling Commission on Narcotic Drugs resolutions 53/6 of 12 March 2010,²⁰ 54/4 of 25 March 2011,²¹ and 55/4 and 55/8 of 16 March 2012,²²

Recognizing that alternative development, which, in accordance with Economic and Social Council resolutions, includes, as appropriate, preventive alternative development, is part of sustainable and effective crop control strategies, which may also include eradication and law enforcement measures,

Recognizing also that alternative development is a process to prevent and eliminate the illicit cultivation of plants containing narcotic drugs and psychotropic substances through specifically designed rural development measures in the context of sustained national economic growth and sustainable development efforts in countries taking action against drugs, and recognizing the particular sociocultural characteristics of the target communities and groups, within the framework of a comprehensive and permanent solution to the problem of illicit drugs,

Recognizing further that the problem of the illicit production and manufacture of narcotic drugs and psychotropic substances is often related to development problems and that those links require, within the context of common and shared responsibility, close cooperation among States, the competent organs of the United Nations system, in particular, the United Nations Office on Drugs and Crime, regional bodies and international financial institutions,

Acknowledging the principal role of the Commission on Narcotic Drugs, as a governing body of the United Nations Office on Drug and Crime, along with its subsidiary bodies, together with the International Narcotics Control Board, as the United Nations organs with prime responsibility for drug control matters,

Reaffirming that alternative development is one of the tools to fight against the world drug problem,

Recalling and noting with appreciation the inputs for the draft international guiding principles on alternative development agreed by participants at the International Seminar Workshop on Sustainable Alternative Development, held in

¹⁹ Resolution 217 A (III).

²⁰ See *Official Records of the Economic and Social Council, 2010, Supplement No. 8 (E/2010/28)*, chap. I, sect. C.

²¹ *Ibid.*, 2011, Supplement No. 8 (E/2011/28), chap. I, sect. C.

²² *Ibid.*, 2012, Supplement No. 8 (E/2012/28), chap. I, sect. C.

the provinces of Chiang Mai and Chiang Rai, Thailand, from 6 to 11 November 2011,²³

1. *Welcome* the outcome of the high-level International Conference on Alternative Development, held in Lima from 14 to 16 November 2012, which includes the present Declaration and the International Guiding Principles on Alternative Development, as contained in the appendix hereto;

2. *Encourage* States, competent international organizations, entities and other relevant stakeholders to take into account the present Declaration and the International Guiding Principles on Alternative Development when designing and implementing alternative development strategies and programmes;

3. *Submit* the present Declaration, including its appendix, to the Executive Director of the United Nations Office on Drugs and Crime, for inclusion in his report to the Commission on Narcotic Drugs at its fifty-sixth session;

4. *Express our appreciation and gratitude* to the Government of Peru for the convening of the high-level International Conference on Alternative Development.

Appendix

International Guiding Principles on Alternative Development

A. General provisions

1. Alternative development policies are an important component of enhancing development in States affected by, or in some cases at risk of, the illicit cultivation of crops used for illicit drug production and manufacture, and play an important role in national, regional and international development policies and in comprehensive policies of poverty reduction and cooperation.

2. Alternative development, as an integral component of policies and programmes for reducing drug production, is an important, viable and sustainable option for preventing, eliminating or significantly and measurably reducing the illicit cultivation of crops used for the production and manufacture of narcotic drugs and psychotropic substances through tackling poverty and providing livelihood opportunities.

3. Alternative development, including in some cases preventive alternative development, constitutes an international policy founded on the principle of shared and common responsibility that seeks to discourage the cultivation of illicit crops in countries affected by that problem and in those countries which are vulnerable to illicit activities.

4. Alternative development, which includes, as appropriate, preventive alternative development strategies and programmes, should be formulated and implemented by taking into account the vulnerability and specific needs of the communities and groups affected by illicit cultivation of crops used for drug production and manufacture, within the broader framework of national policies.

5. Effective alternative development strategies and programmes require, as appropriate, the strengthening of relevant governmental institutions at the national,

²³ See E/CN.7/2012/8.

regional and local levels. Public policies should be supported to the extent possible by, inter alia, strengthening legal frameworks, involving local communities and relevant organizations, identifying and providing adequate financial support, technical assistance and increased investment, and recognizing and enforcing property rights, including access to land.

6. Local communities and relevant organizations should be involved in the design, implementation, monitoring and evaluation of all alternative development programmes in order to truly reflect the needs of targeted communities.

7. Civil society can contribute significantly to the formulation of effective and sustainable alternative development programmes, and its active participation should therefore be encouraged in all phases of alternative development programmes.

8. An integrated and complementary approach to alternative development programmes and strategies is crucial and should be implemented in concert with broader drug control policies, including demand reduction, law enforcement, illicit crop elimination and awareness-raising, taking into account demographic, cultural, social and geographic considerations, as appropriate, and in line with the three drug control conventions.

9. States should ensure the proper and coordinated sequencing of development interventions when designing alternative development programmes, and in that regard should take into account issues related to the establishment of agreements and viable partnerships with small producers, favourable climatic conditions, strong political support and adequate market access.

10. Alternative development programmes in the areas where crops are cultivated for illicit drug production and manufacture should be undertaken with a clear understanding of the overall objectives, as appropriate, of eliminating or significantly and measurably reducing the supply of drugs while promoting comprehensive development and social inclusion, alleviating poverty and strengthening social development, the rule of law, security and stability at the country and regional levels, taking into account the promotion and protection of human rights.

11. Alternative development programmes should include measures to protect the environment at the local level, according to national and international law and policies, through the provision of incentives for conservation, proper education and awareness programmes so that the local communities can improve and preserve their livelihoods and mitigate negative environmental impacts.

12. Alternative development programmes, including, as appropriate, preventive alternative development programmes, should be designed to address subregional and regional needs and should be integrated, when circumstances require, into broader regional, subregional and bilateral treaties and arrangements.

13. International cooperation, coordination and stakeholder ownership are essential for the successful implementation and sustainability of alternative development programmes. Alternative development should be considered by all parties involved as a long-term commitment whose results may require time to attain.

14. International cooperation programmes aimed at alternative development should take into account the experiences of different countries, including with regard to South-South cooperation, should draw on best practices and lessons

learned in alternative development programmes and projects and should take into account the available financial and technical support provided by donors.

15. Alternative development policies, as one of the tools available in the fight against the world drug problem, should be implemented alongside efforts made by States to strengthen the rule of law and promote health, safety and security so as to ensure a comprehensive approach to tackling the challenges that may be posed by the possible links between drug trafficking, corruption and different forms of organized crime and, in some cases, terrorism.

16. Alternative development can be an integral element of an overall development strategy and should complement economic efforts in the fight against poverty.

17. The impact of alternative development programmes should be assessed by taking into account their contribution to the control of illicit crop cultivation, including the eradication of such crops, and through estimates based on human development indices, socioeconomic and environmental indicators and impartial and accurate evaluations.

B. Actions and implementation measures

18. States Members of the United Nations, international organizations, regional organizations, development agencies, donors and international financial institutions, as well as civil society, should apply their utmost efforts, as appropriate:

(a) To target illicit cultivation and production of crops used for the production and manufacture of illicit drugs, and address related factors, by alleviating poverty, by strengthening the rule of law and institutional frameworks, as appropriate, and by promoting sustainable development aimed at enhancing the welfare of the population;

(b) To build and maintain confidence, dialogue and cooperation with and between stakeholders, from people at the community level and local authorities to leaders at the national and regional levels, so as to ensure participation and ownership for long-term sustainability;

(c) To implement long-term projects and programmes to provide opportunities to fight poverty, diversify livelihoods and strengthen development, institutional frameworks and the rule of law;

(d) To develop policies and programmes that take into account an evidence- and science-based assessment of the potential impact of alternative development on the illicit cultivation of crops used for the illicit production and manufacture of narcotic drugs and psychotropic substances, and on rural and socioeconomic development, including the gender dimension related thereto, and the environment;

(e) To take into account the need to promote the diversification of licit crops cultivated and licit economic activities undertaken when implementing alternative development programmes;

(f) Owing to the transnational nature of drug-related crimes, to encourage and support coordinated cross-border collaboration and alternative development activities, where appropriate and feasible, with the support of international cooperation;

(g) To address with specific measures the situation of women, children, youth and other high-risk populations, including, in some cases, dependent drug users, owing to their vulnerability and exploitation in the illicit drug economy;

(h) To provide, within a holistic and integrated development approach, essential basic services and legal livelihood opportunities to the communities affected by, or in some cases vulnerable to, illicit crop cultivation;

(i) To recognize that alternative development, including, as appropriate, preventive alternative development, requires the implementation of articulated short-, medium- and long-term plans and actions from all relevant stakeholders to promote positive and sustainable socioeconomic changes in the affected and, in some cases, vulnerable areas;

(j) To promote coordination and encourage alternative development programmes which contain complementary measures at the local, regional and national levels;

(k) To ensure, when considering crop control measures, that small-farmer households have opportunities for viable and sustainable licit livelihoods so that the measures may be properly sequenced in a sustainable fashion and appropriately coordinated, taking into account the circumstances of the region, country or area concerned;

(l) To ensure that programmes or projects related to alternative development effectively discourage the illicit cultivation of crops used for the illicit production and manufacture of drugs;

(m) To also ensure that drug control programmes are implemented in a comprehensive and balanced manner, so as to avoid the shifting of illicit crop cultivation domestically, as well as from one country or region to another;

(n) To respect the legitimate interests and specific needs of the local affected and, in some cases, vulnerable population when designing and implementing alternative development programmes;

(o) To address basic human needs, in full conformity with the three drug conventions and relevant human rights instruments, in order to promote the welfare of targeted communities;

(p) To integrate those communities which are in marginalized regions into the economic and political mainstream; as appropriate, such integration should involve supporting access to roads, schools, primary health-care services, electricity and other services and infrastructure;

(q) To promote increased coordination and cooperation between relevant governmental agencies, when appropriate, and adopt an integrated approach to drug control that involves all relevant stakeholders;

(r) To ensure that the implementation of alternative development programmes is conducted in a manner that helps to enhance synergy and confidence among national Governments, regional authorities and local administrations and communities with regard to building local ownership and coordination and cooperation;

(s) To promote the strengthening of the justice and security sectors and social development, as well as institutional legal frameworks and anti-corruption measures, in a manner conducive to enhancing alternative development efforts;

(t) To promote governance capabilities, when appropriate, in order to strengthen the rule of law, including at the local level;

(u) To ensure that measures aimed at strengthening the rule of law are included in development-oriented drug control policies in order to, *inter alia*, support farmers in their efforts to stop, and in some cases prevent, the cultivation of illicit crops;

(v) To apply, in addition to estimates of illicit cultivation and other illicit activities related to the world drug problem, indicators related to human development, socioeconomic conditions, rural development and the alleviation of poverty, as well as institutional and environmental indicators, when assessing alternative development programmes in order to ensure that the outcomes are in line with national and international development objectives, including the Millennium Development Goals, and that they reflect accountable use of donor funds and truly benefit the affected communities;

(w) To utilize objective impact evaluations that examine a broad range of social, economic and environmental factors and incorporate the lessons learned from these evaluations in future projects to ensure that the design and implementation of alternative development programmes are based on a reliable and evidence-based evaluation and thorough analysis of local socioeconomic, geographical and cultural realities, as well as the assessment of benefits and risks;

(x) To undertake further research and strengthen data collection with a view to providing a basis for more effective and evidence-based alternative development programmes, as well as conduct research to assess the factors leading to the illicit cultivation of drug crops used for the production and manufacture of narcotic drugs and psychotropic substances;

(y) To utilize data and conduct analysis to identify areas, communities and affected populations that are vulnerable to illicit cultivation and its related illicit activities, and tailor the implementation of programmes and projects to address identified needs;

(z) To encourage partners in cross-border alternative development activities to consider measures to support the implementation of alternative development strategies and programmes, which may include special preferential policies, protection of property rights and facilitation of the import and export of products, in accordance with relevant international law, including trade agreements;

(aa) To enhance technical support, including exchange of expertise, best practices and resources, while seeking to secure long-term flexible funding for alternative development programmes in order to ensure their sustainability;

(bb) To consider the possibility of creating an international fund for alternative development programmes that could be used to face major emergency situations, in order to ensure continuity;

(cc) To recognize that international cooperation resources for the implementation of alternative development programmes should be used in consultation and in coordination with partner countries to support joint efforts to eliminate, reduce and, in some cases, prevent the cultivation of illicit crops through reducing poverty and enhancing rural development in areas affected by, or in some cases vulnerable to, illicit cultivation and engaging in effective law enforcement measures;

(dd) To recognize that long-term cooperation, coordination and the commitment of multilevel and multisectoral stakeholders are essential to a holistic

and integrated approach to the effectiveness and sustainability of alternative development programmes;

(ee) To consider voluntary and pragmatic measures in appropriate forums, with a view to enabling alternative development products to gain easier access to international markets, in accordance with applicable multilateral trade rules and treaties and taking into consideration the ongoing negotiation processes in the framework of the World Trade Organization; these might include promoting cost-effective marketing regimes in the field of alternative development, including, as appropriate, preventive alternative development, such as a global stamp for products stemming from alternative development programmes and voluntary certification to support the sustainability of alternative development products;

(ff) To promote, where appropriate, a favourable socioeconomic infrastructure, including the development of roads and transportation networks, the promotion and enhancement of farmer associations, microfinance schemes and schemes aimed at enhancing the effectiveness of the management of available financing resources;

(gg) To combine local wisdom, indigenous knowledge, public-private partnerships and available resources to promote, *inter alia*, a legal market-driven product development approach when applicable, capacity-building, skills training of the involved population, effective management and the entrepreneurial spirit, in order to support the creation of internal and sustainable commercial systems and a viable value chain at the local level, when applicable;

(hh) To support policies conducive to cooperation with the international financial institutions and, where appropriate, private sector involvement and investment to help to ensure long-term sustainability, including through the use of public-private partnerships, and to encourage alternative development in rural associations or cooperatives and support their management capacity, in order to maximize value from primary production and to ensure the integration of areas affected by, or in some cases vulnerable to, illicit cultivation into national, regional and, as appropriate, international markets;

(ii) To promote local ownership and participation of the involved parties in the design, implementation, monitoring and evaluation of alternative development programmes and projects;

(jj) To foster empowerment, including articulation, communication and participation, of the community and local authorities and other stakeholders, to sustain the achievements of the projects and programmes;

(kk) To take into account land rights and other related land management resources when designing, implementing, monitoring and evaluating alternative development programmes, including those of indigenous peoples and local communities, in accordance with national legal frameworks;

(ll) To raise awareness among rural communities of the negative impacts that illicit drug crop cultivation, related deforestation and the illicit use of natural resources, in disregard of national or international laws, may have on long-term development and the environment.

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์
Mae Fah Luang Foundation under Royal Patronage

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
National Library of Thailand Cataloguing Publication Data

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์.

ตัวอย่างการพัฒนาตามแนวปฏิบัติสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก.--

กรุงเทพฯ : มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์, 2564.

48 หน้า.

1. การพัฒนาชุมชน. 2. การพัฒนาแบบยั่งยืน. I. ชื่อเรื่อง.

307.14

ISBN 978-616-7681-62-7

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537

พิมพ์ครั้งที่ 1 : กันยายน 2564 จำนวน 100 เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2564 โดยมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

จัดทำโดย : มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์

1875/1 ถนนพระราม 4 แขวงลุมพินี เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทร. 0-2252-7114

www.maefahluang.org

พิมพ์ที่ : บริษัท เอส พี เค พับบลิชัน จำกัด

24 ซอยจุฬา 4 แขวงวังใหม่ เขตปทุมวัน กทม. 10330

โทร. 0-2878-8936

มูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ ขอแจ้งให้ท่านเจ้าของรูปถ่าย ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลที่ปรากฏในสิ่งพิมพ์นี้ทราบว่า มูลนิธิฯ มีความจำเป็นในการเก็บ รวบรวม ใช้ และเผยแพร่ ภาพถ่ายของท่านเพื่อประโยชน์ในการเผยแพร่องค์ความรู้ของมูลนิธิฯ ทั้งในสิ่งพิมพ์นี้ และสื่อในช่องทางออนไลน์ และออฟไลน์อื่นๆ ของมูลนิธิฯ

ในการดำเนินการดังกล่าว มูลนิธิฯ รับประกันรักษาความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลของท่านว่าจะไม่ใช้ข้อมูลส่วนบุคคลของท่าน เพื่อจุดประสงค์อื่นนอกจากที่แจ้งให้ทราบ หากท่านมีความประสงค์จะถอนความยินยอม สามารถติดต่อมูลนิธิฯ ได้ที่อีเมล dpo.outreach@doitung.org

ตัวอย่างการพัฒนา ตามแนวปฏิบัติสหประชาชาติ ว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก

United Nations Guiding Principles
on Alternative Development in action

ตัวอย่างการพัฒนาตามแนวปฏิบัติสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาทางเลือกเล่มนี้ สรุปความเป็นมา ประเด็นสำคัญ และนำเสนอตัวอย่างการดำเนินงานพัฒนาทางเลือกของมูลนิธิแม่ฟ้าหลวง ในพระบรมราชูปถัมภ์ กรณีศึกษาทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ที่ดำเนินงานตามแนวปฏิบัติสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาทางเลือก เพื่อเป็นแนวทางสำหรับองค์กรที่สนใจดำเนินงานด้านการพัฒนาทางเลือกได้ศึกษาต่อไป